

Ministru kabineta noteikumi Nr. 594

Rīgā 2016. gada 6. septembrī (prot. Nr. 44 16. §)

**Sportistu un bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi veselības
aprūpes un medicīniskās uzraudzības kārtība***Izdoti saskaņā ar Sporta likuma
6. panta piektās daļas 2. punktu***I. Vispārīgais jautājums**

1. Noteikumi nosaka sportistu un bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi veselības aprūpes un medicīniskās uzraudzības kārtību.

**II. Sportistu un bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi veselības aprūpe un
medicīniskā uzraudzība**

2. Sportistu un bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi (ja bērni apgūst profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu un nepiedalās sporta sacensībās) veselības aprūpe ietver šādus pasākumus:

- 2.1. profilaktiskās apskates pie ģimenes ārsta;
- 2.2. padziļinātās profilaktiskās medicīniskās pārbaudes pie sporta ārsta;
- 2.3. papildu profilaktiskās medicīniskās pārbaudes pie ģimenes ārsta vai sporta ārsta;
- 2.4. konsultācijas pie sporta ārsta;
- 2.5. medicīniski pedagoģiskos novērojumus;
- 2.6. pirmo palīdzību sporta treniņu (nodarbību) un sporta sacensību (neattiecas uz bērniem ar paaugstinātu fizisko slodzi) laikā;
- 2.7. ar sporta treniņiem (nodarbībām) un sporta sacensībām (neattiecas uz bērniem ar paaugstinātu fizisko slodzi) saistīto slimību, traumu un pārslodzes diagnostiku, ārstēšanu un rehabilitāciju.

3. Ģimenes ārsts veic profilaktiskās apskates sportistiem un bērniem ar paaugstinātu fizisko slodzi:

- 3.1. pirms iestāšanās sporta izglītības iestādē, sporta klubā vai sporta federācijā;
- 3.2. reizi gadā līdz deviņu gadu vecumam (ieskaitot). Sportistiem un bērniem ar paaugstinātu fizisko slodzi, kas nodarbojas ar šādiem sporta veidiem – daiļslidošana, sporta dejas, mākslas un sporta vingrošana –, apskati

veic reizi gadā līdz septiņu gadu vecumam (ieskaitot);

3.3. reizi gadā, ja tie nodarbojas ar šādiem sporta veidiem – biljards, boulings, bridžs, dambrete, šautriņu mešana, galda hokejs, golfs, kērlings, korespondencšahs, makšķerēšana, minigolfs, novuss, šaušana (ar fiksētu vai kustīgu mērķi), lidmodeļu sports, petanks un šahs.

4. Sporta ārsts reizi gadā veic padziļinātās profilaktiskās medicīniskās pārbaudes:

4.1. sportistiem un bērniem ar paaugstinātu fizisko slodzi no 10 gadu vecuma, izņemot tos, kas nodarbojas ar šo noteikumu 3.3. apakšpunktā minēto sporta veidu;

4.2. sportistiem un bērniem ar paaugstinātu fizisko slodzi, kas nodarbojas ar daiļslidošanu, sporta dejām, mākslas un sporta vingrošanu, – no astoņu gadu vecuma.

5. Padziļinātās profilaktiskās medicīniskās pārbaudes laikā sporta ārsts:

5.1. novērtē fizisko attīstību, sirds un asinsvadu, balsta un kustību, elpošanas un citu orgānu sistēmu fizisko un funkcionālo stāvokli, adaptāciju un kontraindikācijas paaugstinātai fiziskai slodzei, kā arī piemērotību izvēlētajam sporta veidam, pamatojoties uz:

5.1.1. antropometrijas datiem;

5.1.2. anamnēzi un iepriekšējo fiziskās sagatavotības novērtējumu (ja pieejama šāda informācija);

5.1.3. sirds un asinsvadu sistēmas, elpošanas sistēmas, nervu un balsta un kustību sistēmas novērtēšanas testiem;

5.1.4. fiziskās slodzes testa ar elektrokardiogrammas 12 novadījumu pierakstu pirms un pēc slodzes un, ja nepieciešams, arī slodzes laikā;

5.1.5. redzes pārbaudi;

5.1.6. asins un urīna analīžu rezultātiem;

5.1.7. fizisko un funkcionālo spēju novērtēšanas testiem;

5.1.8. ja nepieciešams, citiem ārstniecības personu sniegtajiem atzinumiem un izmeklējumu rezultātiem;

5.2. iedala sportistu vai bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi attiecīgajā klīniski funkcionālā grupā atbilstoši šo noteikumu 1. pielikumam;

5.3. izsniedz pieaugušajiem sportistiem vai nepilngadīgu sportistu un bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi likumīgajiem pārstāvjiem izrakstu no ambulatorā pacienta medicīniskās kartes (atbilstoši normatīvajam aktam par medicīnisko dokumentu lietvedības kārtību) ar veiktās padziļinātās profilaktiskās medicīniskās pārbaudes rezultātiem un ieteikumiem par ārstnieciski profilaktiskajiem pasākumiem un optimālu fizisko slodzi.

6. Ģimenes ārsts vai sporta ārsts veic papildu profilaktiskās medicīniskās pārbaudes pēc akūtas slimības vai traumas, hroniskas slimības paasinājuma vai vismaz sešus mēnešus ilga sporta treniņu (nodarbību) pārtraukuma, ietverot sportistu vai bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi vispārējā veselības stāvokļa novērtēšanu un kontraindikāciju noteikšanu paaugstinātai fiziskai slodzei.

7. Sporta ārsts atbilstoši plānam, kas saskaņots ar sporta izglītības iestādes, sporta kluba vai sporta federācijas vadītāju (turpmāk – vadītājs), un sadarbībā ar sporta speciālistu veic medicīniski pedagoģiskos novērojumus sporta treniņu (nodarbību) norises vietā un sniedz konsultācijas.

8. Vadītājs nodrošina, ka:

8.1. sporta izglītības iestādē, sporta klubā vai sporta federācijā trenējas sportisti un bērni ar paaugstinātu fizisko

slodzi, kuriem ir veiktas šo noteikumu 2.1., 2.2. un 2.3. apakšpunktā minētās veselības pārbaudes;

8.2. ārstniecības persona vai sporta izglītības iestādes, sporta kluba vai sporta federācijas darbinieks, kurš apguvis normatīvajos aktos par apmācību pirmās palīdzības sniegšanā noteiktās mācību programmas, ja nepieciešams, sniedz pirmo palīdzību sporta treniņu (nodarbību) laikā un sporta izglītības iestādes, sporta kluba vai sporta federācijas organizētajās sporta sacensībās, kas nav uzskatāmas par publisko pasākumu atbilstoši normatīvajiem aktiem par publisku izklaides un svētku pasākumu drošību.

9. Pieaugušais sportists, nepilngadīga sportista vai bērna ar paaugstinātu fizisko slodzi likumiskais pārstāvis informē sporta izglītības iestādes, sporta kluba vai sporta federācijas vadību vai sporta speciālistu, ja ir saņemti ģimenes ārsta vai sporta ārsta ieteikumi veikt fiziskās slodzes izmaiņas sporta treniņā (nodarbībā).

10. Profilaktiskās apskates un pārbaudes, ar sporta treniņiem (nodarbībām) un sporta sacensībām saistīto slimību un traumu diagnostiku, ārstēšanu un rehabilitāciju veic atbilstoši normatīvajiem aktiem par veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtību.

III. Datu ieguve un apstrāde

11. Šo noteikumu 9. punktā minēto informāciju, kā arī pieauguša sportista, nepilngadīga sportista vai bērna ar paaugstinātu fizisko slodzi likumiskā pārstāvja sniegto informāciju par sportista un bērna ar paaugstinātu fizisko slodzi iedalījumu klīniski funkcionālajā grupā atbilstoši šo noteikumu 1. pielikumam un ieteikumiem par optimālu fizisko slodzi, kas nepieciešama, lai nodrošinātu atbilstošu fizisko slodzi sporta treniņos (nodarbībās) un sporta sacensībās (neattiecas uz bērniem ar paaugstinātu fizisko slodzi), kā arī lai sniegtu pirmo palīdzību, sporta izglītības iestādē, sporta klubā vai sporta federācijā apkopo un uzglabā sportista un bērna ar paaugstinātu fizisko slodzi personas lietā.

12. Sporta izglītības iestādes, sporta kluba vai sporta federācijas ārstniecības persona (ja šāda persona nodarbināta attiecīgajā iestādē) par sporta treniņu (nodarbību) un sporta sacensību laikā sniegto medicīnisko palīdzību izdara ierakstus medicīniskās palīdzības reģistrācijas žurnālā (2. pielikums). Medicīniskās palīdzības reģistrācijas žurnālu glabā sporta izglītības iestādē, sporta klubā vai sporta federācijā 10 gadus pēc pēdējā ieraksta veikšanas.

13. Valsts sporta medicīnas centrs katru gadu līdz 1. maijam apkopo pārskatu par sportistu un bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi fiziskās veselības stāvokli iepriekšējā gadā un iesniedz veselības ministram un izglītības un zinātnes ministram priekšlikumus situācijas uzlabošanai.

IV. Noslēguma jautājums

14. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2006. gada 14. marta noteikumus Nr. 195 "Sportistu un bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi veselības aprūpes un medicīniskās uzraudzības kārtība" (Latvijas Vēstnesis, 2006, 45. nr.; 2008, 63. nr.).

Ministru prezidents Māris Kučinskis

Veselības ministre Anda Čakša

1. pielikums
Ministru kabineta
2016. gada 6. septembra
noteikumiem Nr. 594

Sportistu un bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi iedalījums klīniski funkcionālās grupās

Klīniski funkcionālā grupa	Klīniski funkcionālās grupas raksturojums
----------------------------	---

I	Veseli, fiziski attīstīti un funkcionāli sagatavoti, bez ierobežojumiem trenējas saskaņā ar sporta speciālista plānu
II	Praktiski veseli, nelielas veselības novirzes, funkcionāli labi sagatavoti, trenējas saskaņā ar sporta speciālista plānu, ievērojot un izpildot attiecīgus sporta ārsta norādījumus un ieteikumus
III	Veselības novirzes, funkcionāli vāji sagatavoti, ilgstošs treniņu pārtraukums slimības vai citu iemeslu dēļ, trenējas saskaņā ar individuālu plānu, atrodas pastāvīgā ārsta uzraudzībā
IV	Izteiktas veselības novirzes, funkcionāli vāji sagatavoti, netrenējas, nepieciešama medicīniskā rehabilitācija, ietverot tajā arī funkcionālo spēju atjaunošanu ar dozētām fiziskām slodzēm

Veselības ministre Anda Čakša

2. pielikums
Ministru kabineta
2016. gada 6. septembra
noteikumiem Nr. 594

Sporta treniņos (nodarbībās) un sporta sacensībās sniegtās medicīniskās palīdzības reģistrācijas žurnāls

1. lapa

Nr. p. k.	Datums	Dalībnieks*					Norises vieta
		vārds, uzvārds	dzimums	dzimšanas gads	sporta izglītības iestādes, sporta kluba vai sporta federācijas nosaukums	sporta veids	

2. lapa

Diagnoze	Traumas saistība ar sportu	Pirmreizēja/atkārtota trauma	Sniegtā palīdzība/ nozīmētā ārstēšana	Ārstniecības persona (vārds, uzvārds, amats), paraksts**	Piezīmes
	ir/nav				
	ir/nav				
	ir/nav				

Piezīmes.

1. * Dalībnieks – sportists vai bērns ar paaugstinātu fizisko slodzi.

2. ** Dokumenta rekvizītu "paraksts" neaizpilda, ja elektroniskais dokuments ir sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.

Veselības ministre Anda Čakša